

6 PFLP-leider George Habash:

'Het is afgelopen met de Palestijnse revolutie'

„Wij zijn een democratische en eensgezinde beweging,” vertelde Jasser Arafat op het Palestijnse Nationaal Congres en stak broederlijk de armen de lucht in met 'de beul van Syrië' Zoeheir Mohsen.

De grote afwezige was George Habash die vanuit zijn schuilplaats in Libanon zag 'hoe de Palestijnse revolutie bezweek onder de chantage en het geweld van de Arabische regimes'.

Gerard Jacobs sprak met Habash in Libanon en analyseert de verschillen tussen de smaakmakers van de Palestijnse revolutie.

In het pikkedonker zoeken wij onze weg terug naar Beiroet. De hele dag zijn wij met Mahmoed van het Palestijnse persbureau Wafa aan het front in Zuid-Libanon geweest. We luisteren naar het nieuws op de BBC: „Vanuit Jeruzalem onze correspondent Michael Alkins over de protestdemonstratie op de westelijke Jordaanoever van de radicale joodse groepering Gush Emunim die streeft naar de totale bevrijding van bijbels Israël . . .”

Mahmoed explodeert: „Bevrijding, godverdomme, bevrijding!” Hij recht zijn rug en geeft plankgas tot aan Sidon, veertig kilometer verder over kronkelige, onverlichte bergweggetjes. Bij Sidon draait hij zijn raam

open: „Ken je die geur? Sinaasappelbloesem, net als in Jaffa. Mijn Jaffa!”

Dat schept duidelijkheid. De Palestijnen zullen de Zionistische staat Israël nooit erkennen want die staat is racistisch en expansionistisch. De Palestijnse mini-staat waar iedereen op dit moment de mond van vol heeft, is geen eindfase in de Palestijnse revolutie.

Israël moet verdwijnen, de joden mogen blijven. Dat is het credo van de Palestijnen die ik in Cairo op de Palestijnse Nationale Raad en in Libanon ontmoette. De democratische staat Palestina, waarin joden en Palestijnen vreedzaam samen zullen leven, blijft het einddoel van de Palestijnen on-

danks alle realiteitszin die wij westerlingen de laatste tijd onder de Palestijnse leiders meenden te bespeuren en ondanks de zware druk van de Arabische regimes, zoals Egypte, op de Palestijnen om het revolutionaire bijtje erbij neer te gooien.

Vinger

De vraag die de Palestijnen op dit moment bezig houdt en verdeelt is niet: „Accepteren wij de Palestijnse mini-staat als de eindfase in onze revolutie?”, maar: „Is het verstandig om die staat te accepteren als tussenfase?” Anders geformuleerd: „Kunnen wij weerstand bieden aan het streven van de Arabische regimes naar vrede met Israël en

kunnen wij onze onafhankelijkheid behouden als wij die mini-staat accepteren?"

Het Palestijnse Nationale Congres besloot in maart van dit jaar die Palestijnse mini-staat te accepteren. Nayef Hawatmeh verklaarde in HP 12/77 dat de Palestijnen daar niet omheen konden: „De vinger van de Arabische regimes wijst naar vrede. Wij kunnen hun politieke druk niet weerstaan. Wij kunnen ons geen nieuwe confrontatie permitteren. Als wij de Palestijnse mini-staat niet accepteren en als wij niet meedoen met de Arabisch-Israëliëse onderhandelingen, dan zullen de Arabische landen zonder ons vrede sluiten en dan gaat de westelijke Jordaanoever naar Jordanië en niet naar de Palestijnen.”

De enige groepering die tegen stemde was het Volksfront voor de Bevrijding van Palestina (PFLP) van George Habash: „Als je de Arabische leiders één vinger geeft nemen ze de hele hand. Als wij nu meedoen met hun vredespolitiek is het afgelopen met de Palestijnse revolutie. Als wij nu in de pas gaan lopen moeten wij blijven meemarcheren tot aan de uiteindelijke imperialistische en reactionaire oplossing van het Midden-Oostenconflict. Laten wij wachten. Het is onvermijdelijk dat de Arabische massa's in opstand zullen komen tegen hun regimes. Wij Palestijnen moeten daarbij als katalysator optreden.”

Zijn rechterhand Bassam Aboe Shariff verklaarde op het Palestijnse Congres: „Wij zijn niet tegen een Palestijnse mini-staat an sich. Maar wij zijn tegen een Palestijnse mini-staat die ons in de schoot wordt geworpen door het Amerikaanse imperialisme en de Arabische reactie. Want die mini-staat zal voor honderd procent reactionair zijn.”

En nogmaals George Habash: „Het gaat niet alleen om de bevrijding van land, zoals de Arabische leiders en Jasser Arafat suggereren. Het gaat niet om een geografische bevrijding maar in de eerste plaats om een ideologische bevrijding. Om de bevrijding van het imperialisme, de reactie, het racisme. En niet alleen in Palestina maar in de hele regio.”

Dialog

Over dat laatste zijn Habash en Hawatmeh het eens. Maar zij verschillen van mening over de tactiek die in deze fase van de revolutie gevolgd moet worden. Hawatmeh zegt: wij moeten noodgedwongen meedoen. Habash stelt: als wij daaraan beginnen, dan kunnen we het verder wel vergeten.

Habash en Hawatmeh zien de bevrijding van Palestina beiden in het licht van de klassestrijd. In die analyse is het vanzelfsprekend en noodzakelijk dat Palestijnen en joden gezamenlijk de strijd aanbinden tegen het imperialisme en het Zionisme.

Die redenering is terug te vinden in het nieuwe programma van het Palestijnse congres: artikel 14 propageert de dialoog met progressieve en democratische joden binnen en buiten Israël, die het Zionisme bestrijden. (In Palestijnse kringen wordt gesuggereerd dat Habash beloofd had in ruil voor dit artikel de Palestijnse mini-staat te accepteren, wat hij tot grote woede van Jasser Arafat op het allerlaatste moment toch weigerde).

Hoewel het artikel duidelijk spreekt over anti-Zionisten, stellen Hawatmeh en Habash zich soepeler op. Habash wil ook praten met non-Zionisten (geen Zionist en geen anti-Zionist). Hawatmeh wil zelfs om de tafel gaan zitten met 'Zionisten die onze strijd begrijpen zoals Peled'.

George Habash spreekt over 'het Arabische Hanoi', over 'een revolutionair achterland' als uitvalsbasis voor die anti-imperialistische strijd. De huidige reactionaire regimes in de Arabische landen, die zich volgens Habash volledig verkocht hebben aan de Amerikaanse imperialistische politiek, moeten allereerst omver worden geworpen. Pas daarna kan Palestina bevrijd worden.

Die filosofie heeft Nayef Hawatmeh afgezworen: „De Palestijnse Bevrijdingsorganisatie is door de Arabische regimes erkend als de enige wettelijke vertegenwoordiger van het Palestijnse volk. Als zij zich niet in onze politiek mengen, behoren wij ons ook niet te mengen in de binnenlandse aangelegenheden van die regimes. Het Jordaanse volk moet zelf uitmaken of koning Hoessein de macht mag behouden; het is niet aan de Palestijnen om daarover te beslissen.”

Volgens Hawatmeh moeten de Palestijnen zich in deze fase van de revolutie concentreren op de bezette gebieden. Deze les is de Palestijnen ingepeperd door de Arabische regimes. Zij hebben een hoge prijs gezet op het hoofd van George Habash en de revolutionaire stroming binnen de PLO die vasthoudt aan de Hanoi-strategie.

Uitvalsbasis

Tijdens de Libanese burgeroorlog hoorde je voortdurend uit Syrië de waarschuwing dat de bevrijding van Palestina niet over Beiroet loopt. Zoeheir Mohsen kreeg de taak om namens de Syrische regering de revolutionaire Palestijnen uit te schakelen. Hij heeft nu in Libanon de beschikking over de volledige door Syrië gecontroleerde Saiqa-commando's en weet zich gedekt door de Arabische vredesmacht.

Mohsen vertelde mij in Caïro: „Habash lokte in Libanon een Amerikaanse en Israëliëse interventie uit. Dat kon Syrië niet dulden. Wij moesten ingrijpen omdat de veilige grenzen van Syrië aan de Middellandse Zee liggen, honderd kilometer van Damascus. Habash had zich moeten realiseren dat de veiligheid van de regio belangrijker is dan sociale hervormingen in Libanon.”

Volgens Habash heeft het Syrische bewind zich verkocht aan de Amerikanen en kan Syrië op dit moment dus niet dienen als 'revolutionaire uitvalsbasis' voor de Palestijnen. Zoeheir Mohsen wordt woedend over dit argument: „Syrië heeft altijd zij aan zij gestaan met de Palestijnen. De Verenigde Staten willen geen vrede. Zij willen dat de Arabieren zich overgeven. Er komt geen Geneefse vredesconferentie, neem dat op mijn woord aan, zolang de Palestijnse rechten niet gegarandeerd zijn.”

Zoeheir Mohsen staat volgens eigen zeggen dicht bij het Afwijzingsfront van Habash: „Voor ons is de Palestijnse mini-staat een nieuw strijdmiddel, geen eindfase zoals voor Fatah. Natuurlijk kunnen wij de westelijke Jordaanoever en de Gaza-strook niet weigeren als wij die terugkrijgen. Maar het is niet

de eindoplossing.”

Zoeheir Mohsen verwijst naar de twee miljoen Palestijnse vluchtelingen die niet van de Jordaanoever of uit de Gaza-strook komen maar uit Israëliëse Palestina: „Die vluchtelingen, van wie het recht om naar huis terug te keren en het recht op schade-loosstelling jaar na jaar door de Verenigde Naties wordt herhaald, zullen met de Palestijnse mini-staat geen cent geholpen zijn.”

De Palestijnse ministaat vervult in Mohsen's filosofie een tactische rol: „Syrië, Jordanië, Palestina, wij zijn één natie, één volk. Het is in ons belang de Palestijnse entiteit te ondersteunen tegenover de Zionistische entiteit. Jordanië en Syrië kunnen Jaffa, Beersheba en Galilei niet teruggeisen. Alleen de Palestijnse mini-staat kan dat, alleen die kan optreden als de wettelijke vertegenwoordiger van het Palestijnse volk. Zodra die rechten hersteld zijn moeten wij onmiddellijk de eenheid tussen Syrië, Jordanië en Palestina herstellen.” Dat betekent niet, stelt Mohsen uitdrukkelijk vast, dat er geen Palestijns volk bestaat, zoals de Israëli's suggereren. Er bestaat wel degelijk een Palestijns volk, maar dat maakt deel uit van de Arabische natie.

Olie-reactie

George Habash is als de dood voor die Arabische eenheid. Althans op dit moment. Samen met Nayef Hawatmeh geldt hij binnen de Palestijnse bevrijdingsstrijd als één van de eerste en belangrijkste propagandisten van die eenheid. Lange tijd geloofden zij dat Palestina alleen bevrijd kon worden (en dat dat ook automatisch zou gebeuren) als de Arabische landen zich aaneensloten.

Dertig jaar Palestijnse revolutie heeft Habash geleerd dat 'de Arabische leiders, die voortkomen uit de *petit-bourgeoisie* niet bij machte zijn Palestina of een gedeelte van Palestina te bevrijden'.

Habash: „De Arabische regimes streven alleen hun eigen belang na en hebben zich stuk voor stuk verkocht aan het Amerikaanse imperialisme en de oliereactie.” Zij hebben zich volgens Habash uit angst om hun binnenlandse machtspositie te verliezen tegen de Palestijnse revolutie gekeerd. Daarbij verwijst Habash naar de strijd tussen het Jordaanse koningshuis en de Palestijnen in 1970, en naar de huidige oorlog in Libanon. Hij komt tot de conclusie dat de Palestijnen hun land niet kunnen bevrijden voordat de reactionaire Arabische regimes omvergeworpen zijn. Die Palestijns-Arabische confrontatie vindt nu plaats in Libanon, en Zoeheir Mohsen speelt volgens Habash de rol van beul van de Arabische regimes. Het interview met Habash vond plaats in Beiroet. Het tweede gedeelte over de Palestijns-Joodse dialoog kreeg op aandrang van Habash zelf veel ruimte in het interview.

Loopt de bevrijding van Palestina nog steeds via Beiroet?

Habash: „Niet alleen via Beiroet, ook via Amman, Damascus en Caïro. De vestiging van een nationaal en democratisch regime in deze landen is een voorwaarde voor de bevrijding van Palestina. In deze landen worden wij geconfronteerd met de bondgenoten van het Amerikaanse imperialisme

Jassar Arafat met Zoeheir Mohsen: eensgezind

en het zionisme: de Arabische reactionaire regimes. Wij geloven niet in de bevrijding van Palestina of een gedeelte van Palestina als wij niet in de rug gesteund worden door een revolutionair achterland, door een Arabisch Hanoi."

Kan die toekomstige Palestijnse mini-staat niet de rol van Hanoi vervullen, zoals Jasser Abd Rabboe gesuggereerd heeft (lid van het uitvoerend comité van de Palestijnse Bevrijdings Organisatie namens het Volksfront van Hawatmeh)?

„Nee. De top van de PLO redeneert als volgt: 'Wij kunnen Palestina niet in één keer bevrijden. Laten wij daarom tevreden zijn met een gedeelte van Palestina en vanuit die mini-staat de strijd voorzetten.' Maar zo werkt het niet. Als wij de westelijke Jordaanoever en de Gaza-strook krijgen dan is het afgelopen met de strijd.

„De imperialisten zeggen: 'Jullie Arabische regimes kunnen een gedeelte terugkrijgen van de gebieden die Israël in 1967 veroverde. In ruil daarvoor moeten wij onze belangen coördineren.'

„Kijk wat er in Egypte gebeurt. Sadat wil de Sinai woestijn terug hebben. In ruil daarvoor moet hij het buitenlandse kapitaal toelaten, zijn banden met de Arabische reactie verstevigen, de strijd aanbinden met de progressieve groepen in Afrika. Sadat zegt altijd: 'De Verenigde Staten hebben 99 procent van de kaarten in het Midden-Oostenconflict in handen.' Dat betekent dat de oplossing van het conflict ook voor 99 procent Amerikaans zal zijn. De imperialisten redeneren: 'Neem de Sinai en geef ons heel Egypte.'

„Als je mij voor de keus stelt: een reactionair, imperialistisch Egypte met de Sinai of een vrij en democratisch Egypte zonder de

Sinai, kies ik voor het laatste in afwachting van betere tijden."

De PLO heeft onlangs gekozen vóór die Palestijnse mini-staat.

„Wij hebben de PLO gevraagd: doen wij mee met dit imperialistische en reactionaire plan, doen wij mee met Saoedi-Arabië en Egypte? Wij hebben geweigerd maar de PLO heeft geantwoord: 'Wij kunnen niet anders dan de strategie van de Arabische landen volgen.' Dat betekent volgens mij dat de Palestijnse revolutie voorbij is.

„De vraag is niet: bevrijden wij heel Palestina of een gedeelte van Palestina. Niemand van ons is tegen de bevrijding van één vierkante meter van Palestina. De vraag is: kun je Palestina bevrijden via onderhandelingen met deze Arabische regimes, onder deze machtsverhouding in het Midden-Oosten? En dan zeg ik: nee. Want die Palestijnse staat zal ons gegeven worden door het Amerikaanse imperialisme en de Arabische reactie en zal daarom 100 procent reactionair zijn.

„Het zal betekenen dat je de Israëlische aanwezigheid accepteert in 80 procent van Palestina, dat je neutrale zones accepteert tussen Israël en de Palestijnse staat, dat twee miljoen Palestijnse vluchtelingen nog steeds niet in hun rechten hersteld zijn, dat je ja zegt tegen de Saoedische en Amerikaanse politiek. Dat is geen bevrijding."

Het Palestijnse congres heeft onlangs uw Hanoi-strategie verworpen. De omverwerping van het Jordaanse koningshuis is uit het programma verdwenen. Wat voor mogelijkheden blijven er over?

„Het is niet in de eerste plaats de taak van de Palestijnse revolutie maar van de revolutionaire en progressieve krachten ter plaat-

se om een revolutionair regime te vestigen in Libanon, Syrië en Egypte. Wij treden alleen op als de katalysator."

Het imperialisme, de Arabische reactie en Israël zullen zo'n omwenteling nooit accepteren.

„Als er een omwenteling komt in een van de landen rond Israël betekent dat oorlog. Zelfs als zo'n progressief regime zegt: ik wil mijn land opbouwen, ik wil geen problemen.

„Het imperialisme en de Arabische reactie zullen geen progressief regime accepteren. Zie de ontwikkelingen in Libanon. De reactie startte de burgeroorlog om de progressieve beweging uit te schakelen. Tegelijkertijd probeerde zij de Palestijnen te dwingen een vreedzame regeling van het Midden-Oostenconflict te accepteren.

„In het begin van de burgeroorlog hadden wij de overwinning binnen handbereik. Het Libanese regime stortte in elkaar. De Christelijke militiae kregen een pak slaag. Als de Syriërs niet tussenbeide waren gekomen, dan zou Libanon nu een revolutionaire basis zijn voor de Palestijnse revolutie."

Nayef Hawatmeh noemt u een utopist, u staat buiten de werkelijkheid, u houdt geen rekening met de machtsstructuur in het Midden-Oosten. Door uw extreme houding roept u de ondergang af over de Palestijnse revolutie.

„Op dit moment worden wij geconfronteerd met een Amerikaanse vredesregeling. Die wijzen wij af. De Amerikanen accepteren het Zionisme en dat is een racistische ideologie. Het Zionisme propageert een puur joodse staat. Met zo'n ideologie kan je nooit vrede hebben.

„Hawatmeh denkt: over een paar jaar regelen wij de kwestie vanuit onze mini-staat.

Onzin. Het zal een regeling zijn van de bourgeoisie en het imperialisme, een opgelegde regeling. De onderdrukte massa's zullen er geen cent beter van worden. Die regeling zal juist gericht zijn tegen hun nationale en klassebelangen."

Daar gaat het niet om. Hawatmeh zegt: op dit moment kunnen wij de Syriërs niet bestrijden. Zij schoppen ons desnoods de zee in. Het gaat er niet om of we met de Syriërs willen samenwerken. We moeten samenwerken, uit lijfsbehoud.

„Wij hebben de Syriërs niet gevraagd ons te hulp te komen in Libanon (eind 1975 toen de christelijke militiae in het offensief waren, red.). Wij voorzagen wat er zou gebeuren. Hawatmeh riep in die tijd: Syrië is ons Hanoi. Wij zeiden: Syrië volgt dezelfde politiek als Egypte en daarom zullen wij op een gegeven moment tegenover de Syriërs komen te staan.

„Inderdaad, Syrië probeerde zijn eisen op te leggen. Daarmee zouden wij onze onafhankelijkheid verliezen. Zij zeiden: lever je geweer in. Dat weigeren wij. Mijn geweer is mijn revolutie. Dan vecht ik liever door met 5 procent kans dat ik het win. Want als ik mijn geweer afgeef, ben ik alles kwijt."

Hoe denkt Jasser Arafat over die kansberekening?

„Arafat doet mee met het spel. Hij staat op één lijn met Syrië en Egypte. Hij wil ook een regeling van het conflict, ondanks alle kleine meningsverschillen die er zijn over aansluiting bij Jordanië of de Geneefse vredesconferentie."

Ik begreep van uw rechterhand Bassam Aboe Shariff dat u bereid bent een dialoog te voeren met progressieve, democratische joden binnen en buiten Israël. Het Palestijnse congres heeft die dialoog ook in zijn programma opgenomen. Tegelijkertijd verwerpt de PLO de erkenning van en de verzoening met Israël. Hoe valt dat te rijmen?

„Wij maken een onderscheid tussen Zionisten en non-Zionisten . . ."

Er is een groot verschil tussen non-Zionisten en anti-Zionisten, nietwaar?

„Natuurlijk, wij beschouwen de anti-Zionisten als revolutionairder dan de non-Zionisten, maar wij zijn ook bereid met de laatste groep te praten.

„Er is geen tegenstelling tussen die twee programma-punten. Wij zijn niet anti-joods. Wij zijn alleen tegen de staat Israël als manifestatie van de Zionistische ideologie. Daarom kunnen wij best samenwerken met progressieve joodse groeperingen zoals de anti-Zionistische Matzpen en de non-Zionistische Rakah (Moskou-communisten, red.) zonder dat dat betekent dat wij de staat Israël erkennen.

„Ik hoop, dat over een jaar of tien joden en Palestijnen samen zullen vechten, dat de joden tot de conclusie zullen komen dat het Zionisme geen oplossing is voor het joodse probleem maar een werktuig is van het imperialisme, dat het in hun belang is dat zij hun toekomst coördineren met de progressieve en democratische krachten in deze regio. Als zij zichzelf blijven beschouwen als

Gerard Jacobs

Nayef Hawatmeh: belangrijkste propagandist van de eenheid.

Zionisten die een puur joodse staat nastreven, dan blijft mij niets over dan ze te bevechten en blijven zij afhankelijk van het buitenland".

Erkent u het bestaan van het joodse volk?
„Nee, het is een religie. En religie is de enige samenbindende factor in Israël".

Dat zullen ook de non-Zionisten niet met u eens zijn.

„Waarom willen de non-Zionisten een staat Israël? De enige reden om niet met ons samen te werken is een racistische reden, of ze dat nou zo voelen of niet. Israël is het produkt van het Zionisme. Als je het Zionisme afwijst, heb je Israël niet nodig. Want anders heeft Israël maar één fundament: de religie."

De non-Zionisten in Israël voelen zich niet alleen lid van een religieuze groepering. Zij hebben wel degelijk nationale aspiraties.
„Ik geloof dat het Zionisme een tijdelijke fase is in de geschiedenis van het jodendom. Wij moeten de Israëli's ervan proberen te overtuigen dat religie niet de enige factor is, dat zij veel meer gemeen hebben met mij als Palestijn dan met een kapitalistische jood in Zweden of New York".

Het klinkt te gemakkelijk. Er zijn non-Zionisten die zich wel degelijk Israëli voelen. Zij willen praten maar dan wel als Israëli, niet als jood. Kan dat?

„Dat is een hypothetische vraag. Israël zonder Zionisten betekent dat je de banden verbreekt met het imperialisme, dat je strijdt tegen het racisme in Israël. Als zij die banden zullen verbreken, dan zal automatisch de conclusie zijn dat er geen noodzaak is voor twee gescheiden staten in Palestina. Als zij hun banden verbreken met het imperialisme en het Zionisme, wat is dan het

verschil tussen ons? Behalve dat hij een jood is en ik een christen ben. Dat is hetzelfde verschil als tussen Bassam Aboe Shariff en mij: hij is moslim, ik ben christen."

Wat bindt u aan een jood uit Amsterdam die naar Israël geëmigreerd is?

„Dat hij in Palestina woont, mijn land. En ik ben geen racist die hem vertelt: eruit! Ik zal hem zeggen: wees welkom."

Alle joden die er nu wonen?

„Natuurlijk, wij zijn geen racisten, daar vechten wij nou juist tegen."

Eén vliegtuigkaping lijkt mij voldoende om jaren van ideologische vorming onder de joden in Israël te niet te doen.

„Wij hebben al zo vaak gezegd dat wij opgehouden zijn met vliegtuigkapingen."

En een aanslag op het vliegveld van Lod?

„Dat is moeilijk vooraf te zeggen. Maar in het algemeen zullen wij onze acties concentreren tegen de heersende klasse in Israël, tegen Zionistische en militaire doelen. Maar misschien zal het onderscheid niet altijd even duidelijk zijn."

Denkt u dat de Israëli's bereid zijn tot een anti-imperialistische strijd?

„Waarom niet? Natuurlijk zal het moeilijk zijn. De Israëli's profiteren economisch van de bezette gebieden. Zoals de Franse arbeiders profiteerden van de Algerijnse kolonie. Maar wij kunnen een verbond sluiten met de onderdrukte joden in Israël via ideologische vorming en door in te spelen op de klassen-tegenstellingen binnen Israël zelf. Wij moeten er wel voor waken dat wij niet in een racistische hoek gemanoeuvred worden, dat wij de indruk wekken alle joden te bestrijden."

Gerard Jacobs